

Prešporské srdce

MOTÝL

Michal Slanička

*Prešporské
srdce*

Copyright © 2020 Michal Slanička
Zodpovedá redaktorka Eleonóra Schwarzová
Dizajn © Motýľ design 2020
Obálka Zuzana Ondrovičová
Foto na obálke © Mark Owen/Arcangel
Vydalo Vydavateľstvo Motýľ
www.vydavatelstvomotyl.sk
Vydanie prvé. Rok vydania 2020
Tlač: TBB, a. s., Banská Bystrica
ISBN: 978-80-8164-239-5

Prešporské srdce

Michal Slanička

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Prvá

Tá správa ma zastihla nepripravenú. Správne načasovanie v istých prípadoch vlastne neexistuje. V žiadnom veku, v žiadnej etape života.

Nevypovedanú zlú zvesť som videla v tvárach a postavách každého, na koho som narazila, keď som prešla podbráním našej usadlosti. Otecko sa mal každým dňom vrátiť z cesty z ďalekého Prešporka, a tak som netrpezlivé čakanie naňho trávila návštevami neďalekého mesta Kassa¹ a zaobstarávaním všetkého, čo by mu po návrate mohlo urobiť radosť.

„Čo sa stalo?“ spýtala som sa automaticky prvého robotníka, na ktorého som narazila. Nezaujímalo ma, či sa niečo udialo. To som vyčítala z uhýbajúcich pohľadov, zvrátených čiel a sklonených hláv. A k tomu všetkému to ťaživé ticho! Ešte aj erdzanie koní a štekot psov ustal.

„Stalo sa niečo oteckovi?“ domáhala som sa pravdy. Odpovede však neprichádzali ani od tých, s ktorými som vždy prehodila milé a úctivé slovo. „Prišiel list z Prešporka²?“ Tichom na statku sa začal niest' môj strach o najmilovanejšiu osobu v mojom živote.

Nedbalé nesúhlasné pokývanie hlavou jedného z našich učňov ma na chvíľu upokojilo.

1 Starší názov mesta Košice (čítaj Kaša). *Pozn. red.*

2 Starší názov mesta Bratislava. *Pozn. red.*

„Takže otecko je v poriadku?“

Tentoraz jeho hlavu súhlas rozkýval dynamickejšie.

„Povie mi už konečne niekto, čo sa tu stalo?“

Do Kasse som odchádzala predpoludním, keď sa dvorom nieslo každodenné štrnganie prázdnych a plných vínových fliaš. Každá z nich vydávala iný zvuk. Ich zvonkohru som nikdy nevnímala rušivo. Práve naopak. Už od detstva sa mi jemný cinkot skla páčil viac ako hlasné údery zvonov, ktoré vyzváňali z veže Dómu svätej Alžbety. Tých som sa dokonca bála.

Pamätám si, že ako malá som si drobnými rúčkami zakrývala citlivé ušká, len čo som z konca Hlavnej ulice zbadala kostolné veže. Vždy keď sme s oteckom navštívili mesto, ako prvé sme išli do chrámu pomodliť sa za mamičku.

„To, že tu nie je s nami, neznamená, že pri nás nestojí,“ hovorieval otecko, kráčajúc po ulici vydláždenej nepravidelnými mačacími hlavami. Jeho slovám som ako dieťa nerozumela.

Ticho rozliehajúce sa v kostole bolo pre dievča z vinárskeho statku nezvyčajne podnetné. Zakaždým som sa pozorne rozhliadala po obrovskom priestore. Pomaľované steny plné obrazov osvetľovali len lúče slnka, ktoré dovnútra pustilo farebné sklo vo vitrážových oknách.

Skúmavo som pozorovala maľby plné svätcov. Mamičku som si predstavovala ako jedného z anjelov, ktorý, sediac na božskom chóre, dáva na nás pozor. „Tu sme k nej najbližšie. Čím bližšie sme k Bohu, tým hlasnejšie bude mamička počuť tvoje modlitby za ňu,“ vysvetľoval mi otecko.

Nechýbala mi. Pán Boh si ju povolal v okamihu, ako mňa poslal na svet, a tak mi ani chýbať nemohla. Nikdy ma nepohladila, nikdy ma nepokarhala, nikdy mi nepovedala, že

ma ľúbi. Chýbať vám môže len niekto, na koho prítomnosť ste si zvykli. Nám dvom túto možnosť osud nedoprial. Len som si niekedy predstavovala, aké by to bolo, keby tu s nami žila.

„Je to tak lepšie. Chceli by ste milosťslečnu vidieť užiaľenú? To by vám manželku a jej matku aj tak nevrátilo,“ započula som raz cez pootvorené okno rozhovor otecka so správkynou našej domácnosti Florianou. „Nikdy ju živú nevidela a aj tak ju miluje najviac, ako môže dcéra milovať svoju matku. Má ju v úcte. Žiaľ by ju ničil. Veď sa len pozrite na seba! Ste ako kôpka nešťastia. Začnite sa usmievať, ako sa usmieva vaša dcéra.“

„Som predsa vdovec a ona polosirota. Neprináleží nám rozšafné správanie,“ obhajoval sa otecko.

„Možno rok, možno dva. Ale nie desať rokov!“ karhavo ho zahriakla domáca.

„Nikdy ma nikto nepochopí. A ani o to nežiadam.“

„Zo susedných usadlostí sa mi donieslo, že sa o vás zaujímajú utešené dcéry, mladé vdovy aj bohaté dedičky. Dobre vyzerajúci vdovec v takom akurátnom veku je pre ne ako vaše hrozno pre škorce.“

Otecko mlčal.

„Žena by pomohla aj vám, aj milosťslečne.“ Hoci niektoré slová domácej mohli štípať ako bublinky sektu v nose, z poslednej vety som vycítila, že jej na nás oboch záleží.

„Žiadnu nebudem milovať tak ako ju. Dcéra je toho dôkazom.“

Od vypočutého rozhovoru uplynuli ďalšie roky, počas ktorých sa nič nezmenilo. Po oteckovom boku nestála žiadna z vydajachtivých nápadničok a úloha panej nášho vinárskeho panstva postupne začala pripadať mne.

„Každý problém sa dá vyriešiť. Len musím poznať pravdu,“ hovorievala som, vždy keď niečo ťaživé viselo vo vzduchu, a povedala som to aj vtedy.

„Starého Honiga odviezli do špitála,“ precedila cez zuby domáca Floriana.

Už niekoľkokrát som konopnou handričkou zaväzovala ruku porezanú od rozbitej fľaše alebo studenou vodou chladila nohu nepozorného majstra vinára, po ktorej mu prešlo koleso od voza. Nikdy však nikoho nemuseli odviezť do špitála.

„Honiga? Kedy?“

„Chvíľu pred vašim príchodom.“

„Niečo naňho spadlo alebo ho kopol kôň?“ snažila som sa zistiť viac.

„Milost'slečna Frederika, uvedomila som si, že som ho už tri dni nevidela, a tak som ho zašla pozrieť do jeho domčeka.“

„No a ďalej?“ Otázka zo mňa vyletela napriek hanbe, ktorá na mňa padla okamžite so slovami domácej. Minimálne tri dni som ho nevidela ani ja! Úplne som sa poddala prípravám na oteckov príchod z Prešporka.

„Vyzeral ako vysušená slivka. Ako pár triesok zviazaných do uzlíčka. Povedal vaše meno, a tak som prvého učňa, na ktorého som natrafila, poslala za vami do Kasse a po doktora. Jeho našiel, vás nie.“

Konečne som začala všetkému rozumieť, preto som len mlčky počúvala ďalej.

„Veď viete, že váš otec vždy prízvukoval, že keby sa počas jeho neprítomnosti stalo niečo vám alebo starému Honigovi, mám okamžite poslať do mesta po doktora.“

Prikývla som. Uvedomovala som si, že aj keď Justín Ho-

nig nebol s nami v žiadnom rodinnom zväzku, tešil sa zo strany otecka ohromnej pozornosti a úcte. Boli viac ako len dobrí priatelia. Generačný rozdiel ich staval do pozície múdreho a rozvážneho otca a syna s chuťou počúvať a učiť sa. Ved' aj ja som Honiga vnímala ako starého otca. A on mňa ako vnučku, ktorú nikdy nemal. Nie raz mi to počas našich rozhovorov povedal.

Blízko sme mali k sebe najmä počas dlhých dní, keď otec-ko odcestoval mimo mesta. Zo suplovanej mužskej autority vychádzala múdrosť, pokoj a rozvaha, ale aj obyčajná ľudská radosť zo všedných každodenných drobností, ktorá otcovi chýbala.

„Chcela by som takého deduška, ako ste vy,“ hovorievala som mu ešte ako malá, keď sme sa navzájom obdarovávali trpezlivosťou. On vždy pozorne načúval mojej detskej duši, ja som ho zas mlčky pozorovala pri práci.

„Moja zlatá, ved' ma máš,“ pohladil ma slovom.

„A ja by som bola vaša vnučka.“

„Ved' aj si.“

Až plynúci čas ma naučil lepšie porozumieť jeho slovám. Neboli dôležité rodinné väzby, ale porozumenie, s ktorým sme intuitívne a nevypočítavo pristupovali k tomu druhému.

Keď som bežala do nemocnice, nevedela som sa sústrediť na nič iné, len na strach. Našťastie mi nezväzoval nohy. Utekali azda ešte rýchlejšie, ako mi v hrudi bilo srdce. Presne som vedela, kam mám ísť. Mestský špitál stál na začiatku Hlavnej ulice. Jeden z dvoch doktorov nemocnice, na ktorej stavbu prispel hádam každý šľachetný obyvateľ mesta, bol náš rodinný priateľ. Keď mohol, vždy prišiel k nám. Ešte nikdy sa však nestalo, že by mňa, otecka alebo kohokoľvek

z jeho pracovníkov bolo treba odviezť do špitála. O to viac som sa o starého Honiga bála.

„Môžem ho vidieť?“ dýchavične som vyjachtala otázku.

„Frederika, už ho veľa radosti na tomto svete nečaká.“

Lekár ma svojou úprimnosťou zaskočil.

„Ale uzdraví sa, však áno?“

„Všetci sme v rukách Božích.“

„Veď sám vždy hovoríte, že medicína dokáže zázraky.“

„O tom nepochybuj. Ak sa však Boh rozhodne povolať si svojho služobníka, nie je v mojich silách mariť jeho rozhodnutie.“

Prežehnala som sa.

„Je to starý muž. Neostáva mu veľa času. Priprav sa na to, že tvoja návšteva je rozlúčkou.“

Do nemocničnej izby, v ktorej ležal Justín Honig, ma odprevadila jedna z mníšok v službách Božej prozreteľnosti. Uvedomovala som si, že v špitáli končia len ťažké prípady, ktoré by v domácom ošetrovaní čakal neodvratný koniec. *Toto nie je márnica, ale nemocnica!* pripomínala som si v duchu dokola.

„Nech sa páči, vojdi,“ nabádala ma mníška, hneď ako otvorila dvere do jednej z izieb. „Leží na posteli pod ľavým oknom.“

Prekvapilo ma, že zostala stáť na prahu. Gestom v podobe jemného pohybu rukou mi dala najavo, že do izby vstúpim sama. Neistotu v očiach som sa snažila zamaskovať rúznym vykročením. Pohľadom som našla prvú posteľ na ľavej strane pod oknom a nepustila som sa jej. Bála som sa uhnúť očami a radšej som ostatných pacientov nevnímala.

Na moment som mala pocit, že posteľ, ku ktorej som sme-

rovala, je prázdna. Akoby v nej bola len pokrčená prikrývka. *Možno sa mu ul'avilo a išiel sa prejsť*, napadlo mi. Po ďalšom kroku vyhnal zdanie z mojej hlavy obraz, ktorý ma uvrhol späť do reality.

V posteli ležal starý Honig. Takmer som ho nespoznala! Zošúverenú tvár mu pokrývalo čierno-striebristé strnisko. Bez svojho neodmysliteľného mohutného kabáta vyzeral ako mrazmi vysušený stravec hrozna.

Mlčky som sa odvážila sadnúť si na kraj železnej postele, ktorej vrzgot na okamih prerušil ťažké dýchanie ostatných pacientov. Honig sa ani nepohol.

„Deduško, ako sa máte?“ spýtala som sa.

Honig otvoril oči a cez ťažobu viečok sa pozrel na mňa. Mykol suchými perami, akoby sa chcel usmiať.

„Nenamáhajte sa. Teraz musíte oddychovať,“ snažila som sa ho povzbudiť.

Usmial sa na mňa očami. Jeho pohľad ma upokojil. Nebol v nich strach ani prosba o zázrak. Videla som v nich radosť. Akoby mi chcel povedať, že čakal práve na mňa.

„O pár dní budete v poriadku. Možno ešte pred tým, ako sa otecko vráti z Prešporka. Pán doktor mi to povedal,“ zaklamala som, i keď viem, že rúhať sa nepatrí.

Jeho oči na moje slová nijako nereagovali. Jemným nadvihnutím hlavy mi naznačil, že mi chce niečo povedať. Prisunula som sa bližšie a povzbudila ho dotykom.

„Svieč...“ vydrala sa z neho prvá slabika. Keby som nevidela jeho tvár, myslela by som si, že na mňa prehovoril niekto iný. „...ka,“ dopovedal vysileným hlasom.

„Sviečka? Chcete, aby som zapálila sviečku?“

Nesúhlasne zatriasol hlavou tak mocne, až ma prekvapila sila, ktorú v sebe pozbieral.

„Teraz je čas na spánok. Ten je predsa so slnkom najmocnejším lekárom. Len si pospíte, aby ste boli silnejší,“ navrhla som mu.

Poslúchol ma. Ešte raz sa na mňa usmial očami a otočil sa k oknu. Stačila chvíľa, a z jeho dychu som usúdila, že sa skutočne poddal spánku.

„Moja milá, je čas ísť domov,“ ozvalo sa nado mnou. Únava z behu do nemocnice a vyčerpávajúci strach uspali aj mňa.

„Prepáčte, asi som zaspala. Len som chcela, aby nebol sám,“ otočila som sa na mníšku.

„To je od teba šľachetné. Už je v spoločnosti duší našich predkov.“

Jej slovám som porozumela až vo chvíli, keď bielou plachtou prikryla Honigovi tvár.

Nebyť lekára, ktorý ma chytil za plecia, moje telo by sa pod ťažobou zistenia zrútilo na zem.

„Poď, už mu nepomôžeme. Sestra sa o všetko postará. Vďaka tebe bol jeho odchod z tohto sveta radostnejší,“ chlácholil ma doktor.

Tesne pred dverami som sa otočila k posteli, na ktorej ležalo bezduché telo muža, ktorý mal v mojom živote výnimočné miesto. Biela plachta prikryla prítomnosť a takmer okamžite začala odhaľovať minulosť, o ktorej som nemala ani zdanie.

Druhá

Prešporáci boli na vôňu medu a škorice zvyknutí. Pravidelne sa šírila z medovníkárskej dielne majstra Wilhelma. Svojou pikantne sladkou nevtieravosťou dokázala zaplniť každú prasklinu v omietkach meštianskych domov aj dostať sa cez dvoje okenných rámov do honosných šľachtických palácov, hrdo stojacich v útočisku rozľahlých záhrad.

Každý, komu poštekľila nos vôňa medovníkov, zavrel oči a zhlboka sa nadýchol. Pre niektorých to bola jediná možnosť, ako sa do nie každodennej pochúťky zahryznúť. Keď nie zubami, aspoň nosom. Sladká aróma medu a štipľavej škorice bolo to najpríjemnejšie, čo v meste na pravom brehu Dunaja rozvoniavalo. Bola taká výrazná, že mnohokrát nepustila k nosom mešťanov pach rybiny, koží a iných nevábnych vôní a pachov šíriacich sa z domov a dielní.

Keď Kristína, dcéra majstra Wilhelma, prechádzala barbakanom stojacim pred Michalskou bránou, uvedomila si, že vôňa, ktorú miluje, je o niečo intenzívnejšia. *Akoby ju dopĺňali sadze*, napovedal jej nos.

„Utekaj domov, Kristína,“ vyrušil ju prestrašený úškrn otrhaného neškodného blázna, ktorý sa túlal ulicami mesta, čo jej pamäť siahala. „Horí!“ skríkol hlasnejšie ako pávy v Pálffyho záhrade.

Štiplavý vzduch už neštípal len jej nos, ale aj oči. Pre dym, ktorý zahalil celú ulicu tiahnucu sa od predbránia Michalskej veže, nedokázala identifikovať, z ktorého domu sa zlovestný čmud šíri.

Tentoraz nebol čas na ľahčíkarské skákanie po rozkývaných mačacích hlavách a zámerné vyhýbanie sa dieram s kalnou vodnou hladinou, v ktorej sa zrkadlili fasády domov. Rozutekala sa dole začmudenou ulicou k miestu, kde stál ich poschodový murovaný dom. Adekvátne sídlo rodiny medovníkára, ktorého krehké medovníky boli povestné svojou vábivou vôňou a chuťou, čo každého po dojedení jedného nútila zahryznúť sa do ďalšieho.

Svätá Mária, Matka Božia, ochraňuj nás. Prosím. V behu nedokázala myslieť na nič iné, len na modlitbu k patrónke, ku ktorej sa s prosbami, ale aj vďakou obracali všetci medovníkári. *Prosím, nech sa nikomu nestalo nič zlé. Z celého srdca Ťa prosím, svätá Mária, Matka Božia.*

Výjav, ktorý sa jej odohrával pred očami, ochromil nielen jej myseľ, ale i telo. Akoby jej nohy zostali uväznené v úzkej škáre medzi dvoma dlažbovými kockami. Nemohla sa ani len pohnúť. Jej zmysly akoby ani nevnímali páľavu a štiplavé kúdoly dymu, valiace sa z ich domu. Pohnúť sa jej nedovolili oči. Bola to len chvíľa, čo odbehla z dielne, v ktorej sa jej rodičia chystali piecť ďalšiu várku chutných medovníkov.

„Pánu kaviarnikovi odovzdaj naše pozdravy a vyriadiť mu, že dnes pečieme medovníčky s orientálnymi vzormi,“ vypravádzala pani majstrová Valéria svoju dcéru s posledným balíčkom medovníkov, ktoré zostali z predchádzajúceho pečenia.

„Odovzdám a vyriadiť.“ Kristína sa zhlboka nadýchla škoricového vzduchu a s medovníkmi úhladne zabalenými

v ľanovej plachietke sa rozutekala do Podhradia. Plánovala sa vrátiť ešte pred tým, ako poputujú nové tvary medovníkov do pece. Bola pri bratovi, keď z hruškového dreva vyrezával vzory, ktoré dovtedy nevidela v žiadnom z kostolov v Prešporke ani na maľbách v domoch šľachticov, ktoré poznala vďaka roznášaniu medovníčkov. Chcela byť aj pri tom, ako drevené formičky vytvarujú medovníkové cesto do tvarov, ktoré Prešporáci ešte nepoznali. Minimálne na medovníkoch nie.

Sladká vôňa zhoreniska jej opantala myseľ spomienkami na včelie úle, ktoré mali včelári rozostavané v Horskom parku nad mestom. Akoby ju omámil dym z včelárskeho dymáka. Vždy keď sa zmieša s vôňou peľu a medu, ktorá sa šíri z úľov, včely sa upokoja a dovoľia siahnuť na to najvzácnejšie, čo majú. *Med je opojným darom prírody, hodnotnejším ako zlato*, hovorieval vždy včelár.

Stačilo jedno žmurknutie Kristíniných viečok, a pokojné poletovanie včiel sa zmenilo na chaotický huriavk pobehujúcich ľudí.

K domu medovníkárov na Michalskej ulici utekali všetci, ktorí považovali susedskú pomoc pri hasení skazonosných plameňov nielen za svoju meštiansku povinnosť, ale aj za česť. Aj medovníkár Wilhelm so synom Lukášom boli nápomocní, vždy keď sa nad strechami susedných domov objavil čierny zlovestný dym. Tentoraz však oni potrebovali pomoc od druhých. K horiacemu domu všetkých nasmerovala červená vlajka, ktorú mestský strážca vyvesil na radničnej veži na tej strane, kde spozoroval neúmerne veľké čierne kúdoly a plamene zahryzávajúce sa do drevených častí domu. Hasiť pomáhali všetci. Chlapci z kováčskej dielne, stolár so svojimi synmi, kominár, ktorý mal so

sadzami najviac skúseností, a aj rybári. Tí červenú vlajku spozorovali z brehu Dunaja, na ktorom plátali deravé siete po rannom love.

„Také nešťastie!“ lamentovali opodiaľ slušivo oblečené meštianky, ktorým aj bezpečná vzdialenosť ponúkala žalostný obraz na odohrávajúcu sa tragédiu.

Na ulicu sa valili kúdoly čierneho dymu, ktoré vietor vynášal vysoko nad oranžové strechy domov. Besniaci oheň skrotilo nespočetné množstvo vedier naplnených vodou z Rolandovej fontány na Hlavnom námestí. Hasili všetci, dovnútra sa však odvážil len jeden.

„Taká katastrofa!“ predháňali sa v bedákaní prizerajúci, keď videli, ako z horiaceho domu vynášajú nevládnú osobu v obhorených šatách. „Toto si milostivá pani nezaslúžila. Božie cesty sú nevyspytateľné.“

Stačil by pomalší krok, a Kristína by bola uchránená od pohľadu na ohňom znetvorené telo milovanej matky. Zaslúžila by si, aby si ju už navždy zapamätala hrdú a krásnu, s vľúdnym úsmevom a hlasom, ktorý hladil rovnako ako chuť medovníkov. Aj keď niekedy vedel zaštipať ako škoricica, ktorej exotická chuť dokázala cez špičku jazyka vystreliť do celého tela.

„Škorica nie je med! Nemôžeš ju len tak zjesť,“ rázne, no s pochopením pre detskú zvedavosť pokarhala raz pani Valéria svoju dcéru, keď drobnú rúčku ponorila do jemného škoricového prachu vo veľkej drevenej mise a vzápätí si takmer celý jej obsah vopchala do úst. To už by bolo, aby sa medovníkárova dcéra zadusila škoricou!“ V hlase matky bol cítiť strach, ale aj pobavenie. Dcéra sa totiž drhla ako mačka, ktorú prekvapil náhodný okoloidúci vo chvíli, keď ostrými zubami trhala kus kože z odpadkov vyhodенých za

radničnou kuchyňou. Pár dúškov vody odvrátilo nešťastie a nepríjemný zážitok vyústil v ponaučenie, vďaka ktorému sa malé dievčatko opäť stalo o niečo skúsenejším.

Otec, mama, brat! Myšlienka Kristíne, tupo sa prizerajúcej skaze, vyjasnila myseľ.

Nebyť obhorených ženských šiat, statočný rybár, ktorý vďaka svojej bezhlavosti dokázal neraz poprieť pud sebazáchovy, by ani nerozoznal, že nevynáša z horiaceho domu kus čierneho dreva, ale telo, z ktorého oheň vypálil život do poslednej kvapky pulzujúcej krvi.

Pri pohľade na besniaci živel v ňom vždy zvíťazila túžba pokoriť ho. Silné prúdy mocného Dunaja v ňom vzbudzovali chuť vyloviť čo najväčšiu rybu a pocit podmanenia si vody mu dodával odvahu postaviť sa aj ohňu.

Voda a oheň. Dva živly, pri ktorých bola mladosť vždy poháňaná nebojácnosťou a pochabosťou. Rybára Juraja hnala do situácií, od ktorých druhí utekali. Vtedy konal pudovo. Akoby sa zmenil na predátora, čo vytrvalo kráča za svojím cieľom. Niekedy pokojne vyčkávajúc, inokedy dravo útočiac. Vždy však túžil premeniť svoje nasadenie na čo najväčší prospech, ktorý by ocenilo množstvo ľudí. Rovnaká túžba ho hnala aj do horiaceho domu medovníkárov.

Nad ohňom však zvíťaziť nedokázal.

Tretia

Justín Honig si od bohsveta starostlivo pestoval obraz človeka, ktorý sa viac pýta, ako odpovedá. Pre malé dievčatko bol lákavým partnerom na rozhovory. Nič nevyzvedal, za nič ma nekarhal.

Odišiel tak, ako žil. V tichosti.

Moju myseľ pohltila prázdnota, ktorá zobrala myšlienkam chuť lietat'. Videla som len jeho oči, ktoré sa mi snažili povedať viac, ako dokázali jeho ústa.

Už nikdy s ním nepôjdem...

Už nikdy mu nepoviem...

Už nikdy mi neukáže...

Už nikdy...

Už nikdy...

Už nikdy...

Každé ďalšie pomyslenie bolo s väčším počtom medzier ako to predtým. Nedokázala som si spomenúť na nič, čo by aspoň na chvíľu premohlo smútok.

„Úprimnú sústrasť, dušička. Pán doktor ti o chvíľu prinesie veci po nebožtíkovi.“ Hlas mníšky na moment zostril moje zmysly, ktorými som tupo vnímala svet. „Sú to len drobnosti. Čiapka, hodinky, hrebienok a tabatierka. Zoberieš to, prosím, so sebou?“

Prikývla som. Ani ja som nedokázala pohnúť perami.

Čiapka, hodinky, hrebienok a tabatierka, zopakovala som

si v duchu. Zavrela som oči a myseľ mi pomaličky začala zaplňať aróma tabaku. Vždy keď som bola s Honigom, tak sa okolo neho vznášala vôňa, ktorá svojou nenapodobiteľnosťou môj nos rovnako štípala, ako aj hladila. Bola jeho pevnou súčasťou.

„Nikto nevonía tak ako vy,“ prehodila som raz, keď sme sa mlčky prechádzali lesom. „Aj so zavretými očami by som vás vedela nájsť,“ dodala som a párkrát sa zhlboka nadýchla. V nose sa mi tým najpríjemnejším spôsobom spojila vôňa tabaku a ihličia.

„No to mi je už za vyznamenanie!“ Starý pán sa naoko urazil. „Ešte aby si si na mňa spomenula, vždy keď pôjdeš okolo nejakej zafajčenej krčmy.“

„Ale kdeže. Nemám na mysli dym, ale váš tabak. Niekedy ho v miestnosti cítim, aj keď tam už dávno nie ste.“

„Chlap by mal voňať ako chlap. Voňavky a mydlá nie sú pre nás.“

„Mydlo je určite aj pre vás. No myslím, že existujú vône, ktoré oveľa viac pasujú mužom ako dámam,“ nedala som sa odbiť.

„Povedz mi ktoré, Frederika,“ vyzval ma.

„Okrem vášho tabaku by to mohla byť napríklad vôňa kože alebo ohňa...“

„Oheň vonia?“ prerušil ma.

„Áno. Nikdy ste neboli u kováča?“ odpovedala som na otázku otázkou.

Honig sa zhovievavo usmial. „A ktoré ďalšie vône pasujú len nám?“

„Určite je to aj vôňa kadidla, ihličia alebo korenín. Niektoré sú na jazyku rovnako mocné, ako by mal byť mocný muž,“ dala som sa uniesť vlastnými predstavami a v hlave